

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 հոկտեմբերի 2008թ.-ից մինչև 31 դեկտեմբերի 2008թ.

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ»

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն («Բանկ») հիմնվել է Հայաստանի Հանրապետությունում՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 2005թ-ին: Բանկը հանդիսանում է նախկին «Հայկապ Բանկ»-ի իրավահաջորդը, որը հիմնվել է 1991թ-ին: 2007թվականի երրորդ եռամսյակում փոխվել է Բանկի իրավական կարգավիճակը և այն դարձել է բաց բաժնետիրական ընկերություն: Բանկի հիմնական գործունեությունը հաճախորդների հաշիվների վարումը, վարկերի տրամադրումը, դրամով և արատարժույթով գործառնությունների իրականացումն է: Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Պուշկինի փող. 19 հասցեում տեղակայված գլխամասային գրասենյակի և քսանչորս մասնաճյուղերի միջոցով, որից տասներկուսը՝ Երևանում, տասնմեկը՝ ՀՀ մարզերում, իսկ մեկը՝ Ստեփանակերտում: 2008թ.-ի չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 283 մարդ:

1.2. Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Այն ունի 6 անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Բանկի գործադիր մարմինը՝ Բանկի վարչությունը և Գործադիր տնօրենը: Վարչության կազմը ձևավորվում է խորհրդի որոշմամբ: Վարչության կազմում պարտադիր ընդգրկվում են Գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալը, գլխավոր հաշվապահը, բանկի ռազմավարության, մեթոդալոգիայի և ռիսկերի գնահատման, իրավաբանական ստորաբաժանումների ղեկավարները:

Բանկի բաժնետոմսերը պատկանում են 83 բաժնետերերի, որից 74.1 տոկոսը պատկանում է «Ֆլեշ» ՍՊԸ-ին և 25.0 տոկոսը Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկին, որոնք էլ հանդիսանում են բանկի նշանակալից մասնակիցները:

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը միտված է՝

համապատասխան աշխատանքի և փորձառության համար համարժեք վարձատրմանը, և

Բանկում տարբեր աշխատատեղերի դրույքաչափերի միջև հիմնավորված հարաբերակցության ապահովմանը;

Արտաքին աուդիտի ընտրությունը կատարվում է սահմանված կարգով՝ մրցութային եղանակով: Վճարումը կատարվում է համաձայն կողմերի միջև կնքված պայմանագրի՝ երեք փուլով:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական ստանդարտներ»

Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն:

Հաշվապահական հաշվառման իր գրառումները Բանկը իրականացնում է ղեկավարվելով՝ «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով, ՀՀՀՀՍ-ներով, ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված նորմատիվ ակտերով:

Չափման հիմունքներ

Հաշվապահական հաշվեկշիռը պատրաստվել է սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և շենքերի, որոնք պարբերաբար վերագնահատվում են:

Չափման և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»): Սույն հաշվապահական հաշվեկշռի նպատակների համար դրամը հանդիսանում է մաս ներկայացման արժույթ:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Անընդհատություն

Ներկայացվող հաշվապահական հաշվեկշիռը պատրաստվել է անընդհատության սկզբունքից ելնելով, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում սովորական գործունեության ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը իրականացվում է՝ ղեկավարվելով «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով, ՀՀՀՅԱ-ներով, ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված նորմատիվ ակտերով: Հաշվապահական հաշվեկշիռը պատրաստելիս կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են դրամի այդ ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ է համարում դրամական միջոցները և ՀՀ կենտրոնական բանկում (ՀՀ ԿԲ) տեղաբաշխված նոստրո հաշիվները: ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստը համարվում է դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ այդ պահուստից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված չէ:

Ֆինանսական գործիքներ

Դասակարգում

Առևտրական նպատակներով պահվող գործիքներն այն գործիքներն են, որոնք Բանկի կողմից հիմնականում պահվում են՝ կարճաժամկետ շահույթ ստանալու նպատակով:

Տրամադրված փոխառությունները (վարկերը) և դեբիտորական պարտքերը այն փոխառություններն (վարկերը) ու դեբիտորական պարտքերն են, որոնք ստեղծվել են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապահին դրամ տրամադրելու միջոցով, բացառությամբ նրանց, որոնք տրամադրվել են կարճաժամկետ շահույթ ստանալու մտադրությամբ: Տրամադրված փոխառությունները (վարկերը) և դեբիտորական պարտքերն իրենցից ներկայացնում են բանկերին և հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և կանխավճարներ, բացառությամբ ձեռք բերված վարկերի:

Սինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը:

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով, և կամ չեն պահվում մինչև մարման ժամկետը:

Ճանաչում

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական գործիքները և վաճառքի համար մատչելի ակտիվները Բանկը ճանաչում է վերջիններս ձեռք բերելու պարտավորությունը ստանձնելու օրվա դրությամբ:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվները, ինչպես նաև տրամադրված փոխառությունները (վարկերը) և դեբիտորական պարտքերը ճանաչվում են Բանկին փոխանցման կամ Բանկի կողմից տրամադրման օրվա դրությամբ:

Չափում

Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են սկզբնական արժեքով, ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր առևտրական նպատակներով պահվող և վաճառքի համար մատչելի գործիքները չափվում են իրական արժեքով, բացառությամբ այն գործիքների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին և որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այդ գործիքները ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսումները՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Բոլոր ոչ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները, տրամադրված փոխառությունները (վարկերը) ու դեբիտորական պարտքերը և մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Առևտրական նպատակներով պահվող և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, երբ Բանկը կորցնում է վերահսկողությունն այդ ակտիվը կազմող պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ: Սա տեղի է ունենում, երբ իրավունքները իրացվում են, նրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ կազմակերպությունը հրաժարվում է այդ իրավունքներից: Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում է:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական գործիքները ու տրամադրված փոխառությունները (վարկերը) և դեբիտորական պարտքերն ապաճանաչվում են այն օրը, երբ փոխանցվում են Բանկի կողմից:

Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով «ռեպո» վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որոնց դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը այլ բանկերի կամ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների կազմում ինչպես կիրառելի է: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում:

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով «հակադարձ ռեպո» ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես բանկերից կամ հաճախորդներից ստացվելիք գումարներ, ինչպես կիրառելի է: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսագումար և հաշվեզրկում է հակադարձ ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են հաշվապահական հաշվեկշռում արտացոլվելով գուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանական ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Հիմնական միջոցներ

Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը (ներկայացված է ստորև) և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Վարձակալված ակտիվներ

Գործառնական վարձակալությունը, որի դեպքում Բանկին չեն փոխանցվում ակտիվի սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, ծախսագրվում է:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Շենքեր, շինություններ	30 տարի
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	5 տարի
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5 տարի
Ավտոմատ կառավարման տեխնիկա	5 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
Փոխադրամիջոցներ	5 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	5 տարի

Մինչև 50.000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների մաշվածքի ամորտիզացիոն ժամկետն ընդունվում է 1 (մեկ) տարի:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են ձեռք բերման արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրեր և այլ ոչ նյութական ակտիվներ	10 տարի
Լիցենզիաներ և վստահագրեր	10 տարի
Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	10 տարի

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը: Բանկը կանոնավոր կերպով վերանայում է վարկերը և դեբիտորական պարտքերն՝ արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Վարկը կամ դեբիտորական պարտքը արժեզրկվում է և ճանաչվում են արժեզրկումից կորուստներ այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին, և այդ դեպքը ազդեցություն ունի վարկի գծով դրամական միջոցների գնահատված ասպագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և հակադարձվում են միայն այն դեպքում, երբ փախհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորուստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը :

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվներում ընդգրկված սեփական կապիտալի չգնանշված գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից վաճառքի ծախսերը հանած և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Պահուստներ

Պահուստը հաշվապահական հաշվեկշռում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք:

Շահութաբաժիններ

Շահութաբաժիններ Բանկը հայտարարում և վճարում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոններով: Սովորական բաժնետոմսերի շահութաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Տոկոսակիր փոխառություններ

Տոկոսակիր փոխառություններն ի սկզբանե ճանաչվում են սկզբնական արժեքով, առանց գործարքների հետ կապված ծախսումների: Սկզբնական ճանաչումից հետո տոկոսակիր փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, և արժեքի ու մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Երբ փոխառությունները հետ են գնվում կամ մարվում են մինչև ժամկետի ավարտը, մարված գումարի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է անմիջապես ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հարկում

Շահույթի կամ վնասի գծով տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված տարրերին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

Տոկոսային եկամուտ և ծախս, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրելուն պես՝ հաշվի առնելով ակտիվի/ պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը կամ կիրառելի լողացող տոկոսադրույքը: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ներառում են զեղչի, հավելավճարի կամ տոկոսակիր գործիքի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքի և մարման ենթակա գումարի միջև տարբերությունների ամորտիզացիան, որը հաշվարկվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա:

Վարկերի տրամադրման և սպասարկման վճարները և այլ վճարները, որոնք կազմում են վարկի ընդհանուր եկամտաբերության անբաժանելի մասը, հարակից ուղղակի ծախսերի հետ մեկտեղ, հանդիսանում են հետաձգված և ամորտիզացվում են՝ ճանաչելով որպես տոկոսային եկամուտ ֆինանսական գործիքի ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը Բանկը ստանում է այն ընկերություններում ներդրումներից, որոնք չի վերահսկում կամ որտեղ չունի նշանակալի ազդեցություն, ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ շահաբաժինների հաստատման օրը:

**Ծանոթագրություն 3 «Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	46,466	47,151
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	1,679,956	739,696
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	306,011	101,178
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	67,694	40,910
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	-
Ընդամենը	2,100,127	928,935

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	192,690	42,129
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	396,643	314,445
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	25,584	13,257
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	93,929	1,736
Այլ տոկոսային ծախսեր	6,293	1,049
Ընդամենը	715,139	372,616

Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,384,988	556,319
--	------------------	----------------

**Ծանոթագրություն 4 «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ**

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Դրամարկղային գործառնություններից	71,620	27,389
Հաշվարկային ծառայություններից	137,208	65,619
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	13,938	6,849
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	150	
Վճարային քարտերի սպասարկումից	48,636	17,008
Այլ կոմիսիոն վճարներ	5,667	17,230
Ընդամենը	277,219	134,095

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսյոն վճարներ	23,267	8,108
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	1,171	-
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	578.0
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	19,582	21,934
Այլ կոմիսիոն վճարներ	38,879	17,534
Ընդամենը	82,899	48,154

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	194,320	85,941
--	----------------	---------------

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-
Ընդամենը	-	-

**Ծանոթագրություն 5 «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»
Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումներից**

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից աճանցյալներից	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-
Ընդամենը	-	-

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից	(158,966)	(29,491)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	186,918	176,223
Ընդամենը	27,952	146,732

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	351,975	193,435
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(20,075)	14,632
Ընդամենը	331,900	208,067

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	13,859	45,051
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	15,826	-10,859
Ընդամենը	29,685	34,192

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	389,537	388,991
---	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 6 «Այլ գործառնական եկամուտ»

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	3,302	458
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	804	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)	-	-
Այլ եկամուտներ	24,735	56,380
Ընդամենը	28,841	56,838

Ծանոթագրություն 7 «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն14)	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	221
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	221
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	221

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով (Ծանոթագրություն16)	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Սկզբնական մնացորդ	91,689	25,128
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	308,219	67,292
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(275,122)	(133,072)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	33,097	65,780
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	4,146	781
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	128,932	91,689

Ներդրումների գծով (Ծանոթագրություն18)	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)	01.01.2008.-	01.01.2007.-

	31.12.2008	31.12.2007
Սկզբնական մնացորդ	1,520	258
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	45,399	3,279
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(48,142)	(5,542)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(2,743)	(2,263)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	2,212	3,525
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	989	1,520

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով (Ծանոթագրություն 30)	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Սկզբնական մնացորդ	-	415
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	12,418
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	(12,833)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	(415)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	30,354	63,323
--	---------------	---------------

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններում և ծանոթագրություններում բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների, ինչպես նաև հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների գծով ընդհանուր պահուստները չեն ճանաչվել:

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	501,136	232,795
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	58,471	27,439
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	21	50
Գործուղման ծախսեր	14,514	11,288
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	61,484	12,021
Ապահովագրության գծով ծախսեր	1,063	-
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	42,609	9,860
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	63,719	31,096
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	13,168	9,360
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	51,086	30,238
Տրանսպորտային ծախսեր	13,638	8,811
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	60,773	27,296
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	20,029	12,087
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	3,227	751
Այլ վարչական ծախսեր	7,804	5,010
Ընդամենը	912,742	418,102

* 2008թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 283 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը` 209 հազ.դրամ:

*2007թ. Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 109 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը` 174 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	1,200	-
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	39,920	7,909
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	78,369	48,035
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	129,884	82,679
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկոմից	-	-
Արտասովոր ծախսեր	-	-

Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	5,501	1,943
Այլ ծախսեր	64,488	36,943
Ընդամենը	319,362	177,509

* Այլ ծախսերը հիմնականում առաջացել են ԱրՔա-ի գծով գործառնական ծախսերից:

Ծանոթագրություն 10 Վերհսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/ վնաս

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	144,973	57,020.0
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(3,901)	28,109.0
Ընդամենը	141,072	85,129

	01.01.2008.- 31.12.2008	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2007.- 31.12.2007	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	735,228	-	429,155	-
Շահութահարկ՝ դրույթաչափով	147,046	20	85,831	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	(6,165.2)	-	(757.0)	-
Չնվազեցվող ծախսեր	2,171.0	-	25,695.0	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-1,980	-	(25,640.0)	-
Շահութահարկի գծով ծախս	-	-	-	-
Ընդամենը	141,072	-	85,129	-

	Մնացորդը 31.12.2007թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ձանաչված	Սեփական կապիտալում ձանաչված	Մնացորդը 31.12.2008թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	6,057	4,828	-	10,885
Առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	-	4,828	-	4,828
Ստեղծված պահուստների գծով	6,057	-	-	6,057
Այլ պարտավորությունների գծով	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	6,234	919	-	7,153
Առևտրային արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	1,194	699	-	1,893
Այլ պարտավորությունների գծով	5,040	220	-	5,260
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(177)	3,909	-	3,732

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01.01.2008.- 31.12.2008	01.10.2008.- 31.12.2008	01.01.2007.- 31.12.2007	01.10.2007.- 31.12.2007
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	594,156	41,518	344,026	100,189
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	594,156	41,518	344,026	100,189
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին քիվը	798,260	810,128	691,945	728,000
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.7	0.1	0.5	0.1
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուսրացված շահույթ	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.12.2008.	31.12.2007.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	652,707	529,562
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	337,621	237,256
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,342,482	3,161,158
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		450,170
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	263,907	114,037
Հաշվեգրված տոկոսներ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներից և ավանդներից	-	-
Հնարավոր կորուստների պահուստ	134	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,596,583	4,492,183

31.12.08թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 1 772 135 հազ. ՀՀ դրամ:
 31.12.07թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 1 485 020 հազ. ՀՀ դրամ:

31.12.08թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 263 907 հազ. ՀՀ դրամ:
 31.12.07թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 114 037 հազ. ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2008.	31.12.2008.	01.01.07.	31.12.2007.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	529,562	953,188	191,208	529,562
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	237,256	37,140	67,483	237,256
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	3,161,158	9,342,482	906,389	3,161,158
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	450,170.0	-	400,019	450,170
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	114,037	263,907	35,138	114,037
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	8,780	3,964	29,433	8,780
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	473,737	608,786	323,038	473,737
Ընդամենը	4,974,700	11,209,467	1,952,708	4,974,700

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.12.2008.	31.12.2007.
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31.12.2008.	31.12.2007.
Ընթացիկ հաշիվներ		
ՀՀ բանկերում	3,964	8,780
ԲԲԲ-(ԲաաՅ) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	608,768	463,659
ԲԲԲ-(ԲաաՅ)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	19	10,078
Հաշվեգրված տոկոսներ		-
Ընդամենը	612,751	482,517
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ		
ՀՀ ԿԲ-ում՝		
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝		
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-

ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	-	16,915
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	-	16,915
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	16,915
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	-	-
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	612,751	499,432

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	293,145	2,308,708
- վարկեր և ավանդներ	292,645	96,694
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	2,212,014
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	500	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	40,627	22,082
- վարկեր և ավանդներ		
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	40,627	22,082
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,666	5,240
Ընդամենը	335,438	2,336,030

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	-	(221.)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	335,438	2,335,809
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների և բանկերի նկատմամբ նկատմամբ	948,189	2,835,241

*31.12.08թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունների 40 627 հազ.ՀՀ դրամ (132 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ համակարգի արտոնագիր ստանալու համար և 500 հազ.ՀՀ դրամ Արմենթի սպասարկման համար:

* 31.12.07թ. դրությամբ ոչ ռեզիդենտ բանկերում դեպոնացված է 16 915 հազ.ՀՀ դրամ հաճախորդի հաշվին բացված ակրեդիտիվի գծով միջոցներ սառեցնելու նպատակով: Դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունների 22 082 հազ.ՀՀ դրամ (73 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ համակարգի արտոնագիր ստանալու համար:

Ծանոթագրություն 15 Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ

2007թ. և 2008թ. այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ	31.12.2008.	31.12.2007.
Վարկեր, այդ թվում՝	11,608,022	8,865,423
ՀՀ Կառավարությանը	-	-
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
հիպոթեքային	1,513,849	-
Օվերդրաֆտ	173,772	237,432
Վարկային քարտեր	407,801	66,036
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	-	-
Հետգնման պայմանագրեր	-	491,514
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	103,701	66,240
Ընդամենը վարկեր	12,293,296	9,726,645
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(128,932)	(91,689)
Ընդամենը զուտ վարկեր	12,164,364	9,634,956

31.12.08թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամի միջոցների հաշվինին տրամադրվել է 927 460 հազ ՀՀ դրամի 128 վարկ: Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկի միջոցներով տրամադրվել է 1 417 093 հազ ՀՀ դրամի 407 վարկ, որոնց դիմաց ստացվել է 4 445 706 հազ.ՀՀ դրամի գրավ, որոնց հանդեպ գրավի իրավունքը որոշակի պայմաններում համաձայն կնքված պայմանագրի՝ ենթակա է փոխանցման Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկին: Ընդ որում այս դեպքում համապատասխան չափով կնվազի Բանկի պարտավորությունը ՎԶԵԲ-ի նկատմամբ:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքներ

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածքներ	31.12.2008.	31.12.2007.
Վարկեր, այդ թվում՝		
Ստանդարտ	12,290,988	9,726,645
Հսկվող	330	-
Ոչ ստանդարտ	-	-
Կասկածելի	1,978	-
Անհուսալի	-	-
Ընդամենը վարկեր	12,293,296	9,726,645
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(128,932)	(91,689)
Ընդամենը զուտ վարկեր	12,164,364	9,634,956

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառվածքների կառուցվածքը	31.12.2008.		31.12.2007.	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածքներ, որից	12,292,580	8,087	9,726,645	2,828
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառվածքներ, այդ թվում՝				
ժամկետանց	716	1	-	-
վերաձևակերպված*	-	-	-	-
վերաֆինանսավորված*	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	12,293,296	8,088	9,726,645	2,828
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(128,932)	-	(91,689)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	12,164,364	8,088	9,634,956	2,828

Տրամադրված վարկերի և փոխառվածքների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31.12.2008.		31.12.2007.	
	գումար	վարկառուների քանակ	գումար	վարկառուների քանակ
Բանկեր	-	-	-	-
Ֆինանսական կազմակերպություններ	292,645	7	96,694	4
Պետական ձեռնարկություններ	149,211	2	-	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	5,911,147	262	6,313,185	44
խոշոր ձեռնարկություններ	2,874,634	71	4,983,742	19
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	3,036,513	191	1,329,443	25
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	5,233,550	7,617	3,220,498	513
սպառողական վարկեր	3,464,916	6,445	2,071,195	77
հիփոթեքային վարկեր	1,513,849	262	1,084,919	102
վարկային քարտեր	254,785	909	64,384	369
Անհատ ձեռնարկատերեր	895,687	207	126,722	19

Հաշվեգրված տոկոսներ	105,367	-	66,542	-
Ընդամենը	12,587,607	8,095	9,823,641	576
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(128,932)	-	(91,689)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	12,458,675	8,095	9,731,952	576

31.12.2008թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 2 313 286 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 15.43%-ը և նորմատիվային կապիտալի 42.01%-ը:

31.12.2007թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 5 446 904 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 44.01%-ը և նորմատիվային կապիտալի 120.47%-ը:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.12.2008.	Տոկոսային հարաբերու-թյունը	31.12.2007.	Տոկոսային հարաբերու-թյունը
Արդյունաբերություն	1,838,732	15.08	1,605,115.0	16.6
Գյուղատնտեսություն	97,987	0.80	128,048	1.3
Շինարարություն	513,204	4.22	482,105	5.0
Տրանսպորտ և կապ	169,022.0	1.37	-	-
Առևտուր	3,306,501	27.13	2,425,361	25.1
Սպառողական	3,464,916	28.43	1,456,019	15.1
Հիփոթեքային վարկեր	1,513,849	12.42	1,084,919	11.2
Սպասարկման ոլորտ	754,331	6.19	1,258,658	13.0
Այլ	531,053	4.36	1,220,180	12.7
Հաշվեգրված տոկոսներ	103,701	-	66,240	-
Ընդամենը	12,293,296	100.00	9,726,645	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31.12.2008.	Տոկոսային հարաբերու-թյունը	31.12.2007.	Տոկոսային հարաբերու-թյունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	12,050,419	99.92	9,568,716	100.00
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	6,530	0.05	-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	3,714	0.03	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	103,701	0.00	66,240	-
Ընդամենը	12,164,364	100.00	9,634,956	100.00

Ծանոթագրություն 17
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.12.2008.	31.12.2007.
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	4,479,483	6,826,264
- գանձապետական պարտատոմսեր	4,479,483	3,440,364
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	3,385,900
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բաա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող,ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	4,479,483	6,826,264

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2008.		31.12.2007.	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/ԱՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	107,324	-	18,339
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	88,985	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	18,339	-	18,339
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	-	107,324	-	18,339

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2008.		31.12.2007.	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	1,342	-	1,342
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	1,342	-	1,342
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	1,342	-	1,342

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	4,588,149	6,845,945
---	------------------	------------------

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական այլ ակտիվներ	31.12.2008.	31.12.2007.
	վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր	
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների	-	-
Հիփոթեկ	-	-
Սպառողական վարկեր	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4,588,149	6,845,945
---	------------------	------------------

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.08թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ» ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06.թ.	12,143	2.0
«ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ» ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	5,925	1.0
«ՀԱՅԻՆԿԱՍԱՑԻԱ» ՓԲԸ	Ինկասացիա	Հայաստանի Հանրապետություն	28.01.98թ.	271	0.0
«ՍՎԻՖԹ» համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				19,681	

Ծանոթագրություն 18

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

2007թ. և 2008թ. երկրորդ եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 19

Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում

2007թ. և 2008թ. երկրորդ եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն.միջ. գծով կապ.ներդր.	Վարձ. հիմն.միջ. գծով կապ.ներդր.	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	728,291	295,428	48,587	170,306	-	63,365	1,305,977
Ավելացում	5,047	87,353	5,119	26,119	-	11,895	135,533
Օտարում	-	(19,892)	(2,545)	(2,212.0)	-	-	(24,649)
Արժեզրկում	(34,779.0)	-	-	-	-	-	(34,779)
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	698,559	362,889	51,161	194,213	-	75,260	1,382,082
Ավելացում	8,948	99,867	94	27,423	-	7,864	144,196
Օտարում	-	(33,823)	-	(15,546.0)	-	-3,340	(52,709)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	707,507	428,933	51,255	206,090	-	79,784	1,473,569
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	6,180	109,853	11,905	90,281	-	6,616	224,835
Ավելացում	5,519.0	15,479	231	6,303	-	3,482	31,014
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	11,699	125,332	12,136	96,584	-	10,098	255,849
Ավելացում	5,608	17,968	2,559	7,592	-	6,681	40,408
Օտարում	-	(1,040.0)	-	(444.7)	-	(2,805.0)	(4,290)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	17,307	142,260	14,695	103,731	-	13,974	291,967
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					-		
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	690,200	286,673	36,560	102,359	-	65,810	1,181,602
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	686,860	237,557	39,025	97,629	-	65,162	1,126,233

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգ- չային ծրագրեր	Լիցենզիա- ներ և վստահա- գրեր	Հեղինակա- յին իրավունք- ներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ.ներդր	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	20,851	24,727	-	33,000	-	78,578
Ավելացում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	20,851	24,727	-	33,000	-	78,578
Ավելացում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	20,851	24,727	-	33,000	-	78,578
Կուտակված մաշվածություն						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	5,808	7,119	-	7,975	-	20,902
Ավելացում	521	618	-	825	-	1,964
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	6,329	7,737	-	8,800	-	22,866
Ավելացում	521	619	-	825	-	1,965
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,850	8,356	-	9,625	-	24,831
Ձուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	14,001	16,371	-	23,375	-	53,747
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	14,522	16,990	-	24,200	-	55,712

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	30.09.2008.	31.12.2007.
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	1,181,602	1,126,233
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	53,747	55,712
Ընդամենը	1,235,349	1,181,945

*2008թ. շահագործումից հանվել և վերադասակարգվել են բանկի սեփականությունը հանդիսացող POS տերմինալ (154 հազ. դրամ), որը ներառված է սույն հաշվետվության Ծանոթագրություն 21 (Այլ ակտիվներ)-ի Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ տողում:

*2007թ. շահագործումից հանվել և վերադասակարգվել են բանկի սեփականությունը հանդիսացող հետևյալ հիմնական միջոցները՝ Եզ. Կողբացի 30 շենքը (256,361 հազ. դրամ), Խաղաղ Դոնի 13/1 շենքը (34,816 հազ. դրամ) և 1 POS տերմինալ (173 հազ. դրամ): Վերը նշված հիմնական միջոցները ներառված են սույն հաշվետվության Ծանոթագրություն 21 (Այլ ակտիվներ)-ի Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ տողում:

*2008թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 44 993 հազ. դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

*2007թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 224 304 հազ. դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Ծանոթագրություն 21
Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31.12.2008.	31.12.2007.
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	50,409	89,577
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Ընդամենը	50,409	89,577
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(504)	(896)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	49,905	88,681

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճար	31.12.2008.	31.12.2007.
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	-	-
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	5,869	637
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	70
Կանխավճարներ մատակարարներին	10,488	52,003
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	43,087	14,584
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	69	311
Ընդամենը	59,513	67,605
Այլ դեբիտորական պարտքերի և կանխավճարների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(164)	(545)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճար	59,349	67,060

Պահեստ	31.12.2008.	31.12.2007.
Պահեստ	8,468	6,913
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	46,505	302,922
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	18,657	7,943
Այլ ակտիվներ	175	-
Ընդամենը	73,805	317,778
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(187)	(79)
Ընդամենը պահեստ	73,618	317,699
Ընդամենը այլ ակտիվներ	182,872	473,440

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.09.2008.	31.12.2007.
ՀՀ բանկերի	143,068	401,816
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-

ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	143,068	401,816
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	2,517,140	376,078
-վարկեր	927,460	376,078
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	1,589,680	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերի	-	312,179
-վարկեր	-	304,220
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	7,959
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	-	-
-վարկեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	-
-վարկեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	4,639	3,168
Ընդամենը	2,521,779	691,425
Ֆինանսական կազմակերպությունների վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
-ընթացիկ հաշիվներ	281,534	551,799
-վարկեր և ավանդներ	2,163,940	448,450
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	34,329	3,861
Ընդամենը	2,479,803	1,004,110
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,144,650	2,097,351

31.12.08թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամից ներգրավվել է 927 460 հազ ՀՀ դրամ և հաշվեգրվել է տոկոսներ 4 009 հազ.ՀՀ դրամի:

31.12.07թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամից ներգրավվել է 376 078 հազ ՀՀ դրամ և հաշվեգրվել է տոկոսներ 1 105 հազ.ՀՀ դրամի:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.12.2008.	31.12.2007.
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	3,886,796	5,886,002
- ժամկետային ավանդներ	-	-
- վարկեր	-	-
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	76	76
- հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	3,886,872	5,886,078
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	6,948,020	4,984,941
- ժամկետային ավանդներ	751,346	4,302,255
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	-	-
- հաշվեգրված տոկոսներ	3,856	85,171
Ընդամենը	7,703,222	9,372,367
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	29,416	49,627
- ժամկետային ավանդներ	-	-
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	-	-
- հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	29,416	49,627
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	7,550	1,516
- ժամկետային ավանդներ	-	-
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	-	-
- հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	7,550	1,516
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	1,012,514	625,029
- ժամկետային ավանդներ	2,729,380	1,421,463
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	-	317
- հաշվեգրված տոկոսներ	32,492.0	12,136
	3,774,386	2,058,945
Ընդամենը	1,012,514	625,029
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	139,166	62,245
- ժամկետային ավանդներ	818,898	6,510
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	-	-
- հաշվեգրված տոկոսներ	2,706	117
Ընդամենը	960,770	68,872

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդներին կատմամբ	16,362,216	17,437,405
--	-------------------	-------------------

31.12.08թ. դրությամբ բացված ակտիվների գծով միջոցներ չեն սառեցվել, վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 58 939 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ և որպես տրամադրված է ապահովման միջոց սառեցվել են ընթացիկ հաշիվների 5 310 հազ. ՀՀ դրամի միջոցները:

31.12.07թ. դրությամբ բացված ակտիվների գծով սառեցված միջոցները կազմել են 16 915 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ, վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 900 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ և որպես տրամադրված երաշխավորությունների ապահովման միջոց սառեցվել են ընթացիկ հաշիվների 2 999 հազ. ՀՀ դրամի միջոցները:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.12.2008.	31.12.2007.
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	9	9
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	665	339
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	11	1
Ընդամենը	685	349

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	31.12.2008.	31.12.2007.
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	400,000	250,000
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թաղարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	789	2,739
Ընդամենը	400,789	252,739

24.06.08թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 18 ամիս ժամկետայնությամբ 9 % եկամտաբերությամբ 400 000 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

12.05.07թ. մարվել են Բանկի կողմից թողարկված մեկ տարի ժամկետայնությամբ 8 % եկամտաբերությամբ 250 000 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 25 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն

2007թ. և 2008թ. այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	31.12.2008.	31.12.2007.
Շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	1,500	540
Այլ	40,664	7,267
ԸՆդամենը	31,224	7,807

Ծանոթագրություն 27 Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	31.12.2008.	31.12.2007.
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերովակրեդիտիվների գծով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	16,915
Այլ հաշվարկների գծով	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	159,464	86,269
-շահութահարկի գծով	143,557	57,235
-ԱԱՀ-ի գծով	829	-
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	14,668	23,980
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	410	5,054
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	42,614	19,606
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	18,243	10,950
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	450,170
Այլ պարտավորություններ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	220,321	583,910

Ծանոթագրություն 28 Կանոնադրական կապիտալ

Այլ պարտավորություններ	31.12.2008.	31.12.2007.
Սովորական բաժնետոմսեր	5,362,005	3,640,000
Բաժնետոմսերի քանակը	804,300	728,000
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնենասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
ԸՆդամենը	5,362,005	3,640,000

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

31.12.2008թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	3,973,130	74.10%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,340,505	25.00%	միջազգային ֆինանսական կազմակերպություն

31.12.2007թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	3,640,000	100%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	31.12.2008.	31.12.2007.
Սովորական բաժնետոմսեր	1,340,505	400,000
Բաժնետոմսերի քանակը	268,101	80,000
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

Բանկը 2007-2008թթ. կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի ունեցել:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտ	31.12.2008.	31.12.2007.
Էմիսիոն եկամուտ	766,001	-
Ընդամենը	766,001	-

Վերագնահատման պահուստներ

Պահուստներ	31.12.2008.	31.12.2007.
-գլխավոր պահուստ	270,000	250,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	29
Ընդամենը	270,000	250,029

Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթ	31.12.2008.	31.12.2007.
-ընթացիկ տարվա	594,156	344,026
-նախորդ տարվա	556,936	230,930
Ընդամենը	1,151,092	574,956

Ծանոթագրություն 29 Կապիտալի այլ տարրեր

2007թ. և 2008թ. չորրորդ եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ

	31.12.2008.	31.12.2007.
Սկզբնական մնացորդ	-	415
Պահուստին կատարված մասհանումներ	-	(415)
Պահուստի օգտագործում	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-

Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.12.2008թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.12.2008թ.դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	31.12.2008.	31.12.2007.
Չօգտագործված վարկային գծեր	1,353,395	1,752,483
Տրամադրված երաշխիքներ	928,955	750,476
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	12,423	16,915
Ընդամենը	2,294,773	2,519,874
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 34)	-	-
Ընդամենը	2,294,773	2,519,874

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

	31.12.2008.		31.12.2007.	
	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի	-	92,143	-	25,137
1-5 տարի	-	365,587	-	97,366
5 տարուց ավել	-	37,254	-	35,178
Ընդամենը	-	494,984	-	157,681

Ծանոթագրություն 31
Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.07թ. և 31.12.08թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	31.12.2008.				31.12.2007.			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկախապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկախապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկախապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկախապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկախապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկախապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	15,462	472	68,031	83,965	12,000	45	7,636	19681
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	2	4006	46,668	50,676	16,500	350	43,979	60,829
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառություններ	298	556	70,907	71,761	(5,715)	(395)	(43,916)	(50,026)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	15,166	3,922	43,792	62,880	22,785	-	7,699	30,484
Տոկոսային եկամուտ	340	84	2,663	3,087	2,325	107.4	509.2	2,942
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31.12.2008.				31.12.2007.			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկախապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկախապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկախապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկախապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկախապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկախապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	2,079,563	42,366	19,413	2,141,342	1,649,428	1,342	7,117	1,657,887
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	18,600,561	329,100	207,128	19,136,789	67,289,829	502,249	431,240	68,223,318
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	16,808,708	224,382	190,327	17,223,417	(66,270,260)	(284,135)	(417,227)	(66,971,622)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	3,871,416	147,084	36,214	4,054,714	2,668,997	219,456	21,130	2,909,583
Տոկոսային եկամուտ	2,756	3244	380	6,380	64,944	9770	180	74,894

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31.12.2008.	31.12.2007.
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	1,616	6,865
- պարզևատրում	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին	-	-
- աշխատավարձ	15,987	44,678
- պարզևատրում	4,531	3,885
Բանկի ներքին աուդիտին		
- աշխատավարձ	4,408	6,398
- պարզևատրում	795	565
Ընդամենը	27,337	62,391

Ծանոթագրություն 32

Ֆինանսական ռիսկերի մասին նվազագույն բացահայտումներ

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը Վարկառուի (Վարկառու՝ Բանկի նկատմամբ որևէ վարկային պարտավորություն ստանձնած անձ) կողմից վարկային պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների՝ պայմանագրով սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարման հավանականությունն է:

Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակված է ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն, որը հնարավորություն է տալիս իրականացնել վարկառուի վարկունակության գնահատում և վարկային ռիսկի բացահայտում: Վարկային ռիսկի բացահայտումն իրականացվում է ռիսկի առաջացման նախնական փուլում՝ վարկային հայտի քննարկման և վարկի սպասարկման ընթացքում:

Որպես վարկային ռիսկի վրա ազդող գործոններ դիտարկվում են ֆինանսական, իրավական, վարկի ապահովման և այլ (քաղաքական, տրանսպորտային և այլն) ռիսկերը:

Վարկային ռիսկերի բացահայտման համար Բանկի համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից իրականացվում է պոտենցիալ և գործող Վարկառուների գործունեության վերլուծություն, որի համար հիմք են ծառայում՝

- Վարկի նպատակը. Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման կողմից ուսումնասիրվում է պահանջվող Վարկի օգտագործման նպատակը.
- Վարկառուների ֆինանսական ցուցանիշները՝ Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան.
- Դիրքը շուկայում. ուսումնասիրվում են շուկայում Վարկառուի որակական և քանակական ցուցանիշները, զարգացման հնարավորությունները, շուկայում գործող մրցակիցների նկատմամբ Վարկառուի առավելությունները և թերությունները.
- Վարկային պատմությունը. նախկինում ստանձնած վարկային պարտավորությունների կատարումը, վարկային ռեգիստրում (վարկային բյուրոյում) Վարկառուի վերաբերյալ գրանցումները.
 - Իրավական համապատասխանությունը.
 - Կառավարումը. կառավարման համակարգը, ինչպես նաև որոշումների կայացման գործընթացը.
 - Սեփականատերերի և փոխկապակցված անձանց համբավը, ինչպես նաև սեփականատերերի մասնակցությունը կառավարման գործընթացում
- Վարկի ապահովման միջոցը՝ ուսումնասիրվում է Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:
 - Վարկային ռիսկի գնահատումն իրականացվում է Բանկում վարկավորում իրականացնող համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից:
 - Վարկային ռիսկի գնահատումը Բանկում կատարվում է վարկանիշի հաշվարկման և շնորհման եղանակով, որի ընթացքում իրականացվում է՝
 - Տնտեսական վերլուծություն՝ հավանական կորուստների գահատում տնտեսական ցուցանիշների միջոցով.

• Վիճակագրական վերլուծություն. վերլուծվում են Վարկառուների ներկայացված ցուցանիշները, և Բանկի կողմից նախկինում տրամադրված վարկերի ցանկում ուսումնասիրվում են նպանատիպ Վարկերի պատմությունները.

• Վարկի ապահովման միջոցի վերլուծություն՝ գների հավանական անկման վերլուծություն:

Մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում)

Մոդելներ առկա չեն:

Վարկային ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և քանակական գնահատական

Վարկային ռիսկի գսպման նպատակով Բանկը կատարում է հաճախորդի և պահանջվող Վարկի բալային գնահատումը: Բալավորման համակարգը հիմնված է հետևյալ որոշիչների վրա.

Նպատակ՝ հաճախորդի գործունեության ոլորտը և Վարկը պետք է համապատասխանեն Քաղաքականությանը:

Պահանջ՝ պահանջվող վարկի չափը պետք է համապատասխանի Քաղաքականության սահմանաչափերին և տնտեսապես հիմնավորված լինի Վարկի և տոկոսագումարների մարման հնարավորությունը:

Առաջնային ապահովվածություն՝ հաճախորդի գործունեության և գործարար ծրագրի կատարման արդյունքում նրա ֆինանսական ցուցանիշները պետք է համոզվածություն առաջացնեն, որ կապահովվի Վարկի վերադարձելիությունը և տոկոսագումարների մարումը:

Տևողություն՝ հաճախորդի բիզնես գործունեության ժամկետը, Բանկի հետ գործարար հարաբերությունների ժամկետը, նրա գործարար համբավն ու վարկային պատմությունը պետք է համոզմունք առաջացնեն Վարկն օգտագործելու ու մարելու ունակության մասին:

Ապահովվածություն երկրորդային՝ Վարկն ապահովված է գրավով և(կամ) երաշխիքով (երաշխավորությամբ):

Կապիտալ՝ Վարկի գումարի և հաճախորդի սեփական կապիտալի հարաբերության գնահատումը հանգեցնում է այն համոզմունքին, որ վարկի վերադարձը չի վտանգվի:

Վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, ինչպես նաև Բանկի ներքին իրավական ակտերի համաձայն համապատասխան որոշում ընդունելու լիազորություն ունեցող մարմինները՝ ընդունված ներքին կարգերի և կանոնակարգերի հիման վրա:

Վարկային ռիսկի կառավարման մեթոդներից են վարկերի դիվերսիֆիկացիան, վարկի ապահովման միջոցի ապահովագրումը, համապատասխան պահուստների ձևավորումը, վարկային տեխնոլոգիաների կիրառումը, արդյունավետ վարկային գործիքների ընտրությունը և այլն:

Վարկային ռիսկի կառավարման հսկողությունն իրականացվում է բանկի Ներքին աուդիտի կողմից, որը կիսամյակը մեկ՝ մինչև հաջորդ ամսվա վերջը, հաշվետվություն է ներկայացնում Բանկի խորհրդին:

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.12.2008.	31.12.2007.
Երևան	10,346,020	8,811,429
Կոտայքի մարզ	505,715	272,324
Արարատի մարզ	133,211	62,550
Արմավիրի մարզ	93,663	80,202
Արագածոտնի մարզ	110,089	225,680
Լոռու մարզ	147,664	11,786
Գեղարք. մարզ	22,511	56,687
Տավուշի մարզ	200,527	42
Վայոց Ձորի մարզ	2,628	1,461
Շիրակի մարզ	319,293	21,542
Սյունիքի մարզ	1,503	245
ԼՂՀ	281,540	91,008
Ընդամենը	12,164,364	9,634,956

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

31.12.2008.

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հողվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,596,583.0	-	-	-	10,596,583
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	298,775	24,030	624,779	605	948,189
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	12,154,183	3,714	6,467		12,164,364
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	4,588,149	-	-	-	4,588,149
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	1,407,860	4,132	9,960	1	1,421,953
Ընդամենը՝ ակտիվներ	29,045,550	31,876	641,206	606	29,719,238
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	2,283,520	11,002	251		2,294,773
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,286,140	-	1,858,510	-	5,144,650
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	16,193,634	99,003	25,224	44,355	16,362,216
Այլ պարտավորություններ	662,823		451		663,274
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	20,142,597	99,003	1,884,185	44,355	22,170,140
Զուտ դիրք	8,902,953	-67,127	-1,242,979	-43,749	7,549,098

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2007.

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հողվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	4,492,183	-	-	-	4,492,183
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,322,728	45,480	454,265	12,468	2,834,941
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	9,634,956	-	-	-	9,634,956
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	6,845,945	-	-	-	6,845,945
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	1,036,049	-	-	-	1,036,049
Ընդամենը՝ ակտիվներ	24,331,861	45,480	454,265	12,468	24,844,074
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	2,519,874				2,519,874
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,451,323	-	646,028	-	2,097,351
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	17,551,013	52,182	78,809	5,401	17,687,405
Այլ պարտավորություններ	570,003	24,630			594,633
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	19,572,339	76,812	724,837	5,401	20,379,389
Զուտ դիրք	4,759,522	(31,332)	(270,572)	7,067	4,464,685

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության

31.12.2008.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ					
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	քանակ	գումար
Վարկեր, այդ թվում՝	12,163,073	8,086	297	1	-	-	994	1
1. Արդյունաբերություն	1,836,166	76	-	-	-	-	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	97,584	2	-	-	-	-	-	-
3. Շինարարություն	510,179	19	-	-	-	-	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	169,821.0	4.0	-	-	-	-	-	-
5. Առևտուր	3,303,716	273	-	-	-	-	994	1
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	753,885	41	-	-	-	-	-	-
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	3,452,797	6,445	297	1	-	-	-	-
8.1 անշարժ գույքի գրավով	665,856	64	-	-	-	-	-	-
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,406,384	622	-	-	-	-	-	-
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	2,038,925	1,226	-	-	-	-	-	-
Դեբիտորական պարտքեր	745,231	3,522	-	-	-	-	-	-
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	100,814	81,620	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	2,268,475	1,190	-	-	-	-	-	-
երաշխիքներ	919,665	36	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	12,299	1	-	-	-	-	-	-

31.12.2007.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ					
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	քանակ	գումար
Վարկեր, այդ թվում՝	9,634,956	2,828	-	-	-	-	-	-
1. Արդյունաբերություն	1,597,646	31	-	-	-	-	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	127,527	2	-	-	-	-	-	-
3. Շինարարություն	481,149	10	-	-	-	-	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Առևտուր	2,450,013	52	-	-	-	-	-	-
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,255,615	29	-	-	-	-	-	-
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	1,419,235	2,468	-	-	-	-	-	-
8.1 անշարժ գույքի գրավով	54,131	12	-	-	-	-	-	-
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	193,707	59	-	-	-	-	-	-
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	2,303,771	236	-	-	-	-	-	-
Դեբիտորական պարտքեր	672,068	1099	-	-	-	-	-	-
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	19,681	4	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	2,519,874	593	-	-	-	-	-	-
երաշխիքներ	750,476	36	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	16,914	1	-	-	-	-	-	-

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության

31.12.2008.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	12,163,073	8,086	297	1	-	-	994	1	-	-
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	12,152,829	8,083	297	1	-	-	994	1	-	-
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	3,714	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ռուսաստանի Ղաշնություն	3,714	1	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	6,530	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Մեծ Բրիտանիա	6,530	2	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ընդամենը	12,163,073	8,086	297	1	-	-	994	1	-	-

31.12.2007.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	9,634,956	2,828	-	-	-	-	-	-	-	-
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	9,634,956	2,828	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ընդամենը	9,634,956	2,828	-	-	-	-	-	-	-	-

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ << տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիպոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2008թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց վարկերի կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 0.01% (1 291 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.12.08թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 12 164 364 հազ. դրամ՝ 31.12.07թ.-ի 9 726 645 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 25.06%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի դիմաց պահուստավորումները կատարվում են << կենտրոնական բանկի և << ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից համատեղ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգ»-ի համաձայն:

Ռեպո գործարքները

2008թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 3 112 777 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 6 681 061 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազել է 53.4 %-ով: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2008թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կազմել է 35 795 535 հազ. դրամ՝ երրորդ եռամսյակի 15 251 498 դրամի դիմաց, այսինքն՝ հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2008թ. չորրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 134.7 %-ով:

2008թ չորրորդ եռամսյակում Բանկը սվոպ գործարքների միջոցով ներգրավել է 1 368 590 հազ ՀՀ դրամ և 100 000 Եվրո, տեղաբաշխել է 1 123 891 հազ դրամ և 100 000 ԱՄՆ դոլար:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելառձի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

Վարկային ռիսկի գնահատման ցուցանիշներ

Ցուցանիշի անվանումը	31.12.2008.	31.12.2007.
Չաշխատող վարկեր	1,291	-
Ընդհանուր վարկեր	12,164,364	9,634,956
Հարաբերակցություն (%)	0.01	-
Չաշխատող վարկերի պահուստ	1,017	-
Ընդհանուր կապիտալ	7,549,098	4,464,985
Հարաբերակցություն (%)	0.01	-
Վարկերի գծով պահուստ	128,932	91,689
Ընդհանուր վարկեր	12,164,364	9,634,956
Հարաբերակցություն (%)	1.1	1.0
Հնարավոր կորուստների պահուստ	128,932	91,689
Չաշխատող վարկեր	1,291	-
Հարաբերակցություն (%)	1.00	-
Դուրսգրումներ - փոխհատուցումներ	4,146	782
Միջին ընդհանուր վարկեր	11,822,701	5,071,441
Հարաբերակցություն (%)	0.035	0.015
Փոխհատուցումներ	5,617	782
Նախորդ ժամանակաշրջանի համար վարկերից կորուստ	(63,323)	13,252
Հարաբերակցություն (%)	(8.87)	5.90
Ձուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր	1,967,332	1,153,869
Վարկերից զուտ կորուստ	4,146	782
Հարաբերակցություն (%) Շահույթի ծածկման գործակից	0.211	0.068
Տոկոսային եկամուտ - տոկոսային ծախսեր - վարկերի գծով կորուստ	1,354,634	556,319
Վարկային ներդրումներ	12,164,364	9,634,956
Հարաբերակցություն (%) Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա	11.14	5.77
Խոշոր փոխառություններ	2,441,598	4,068,025
Կապիտալ	7,549,098	4,464,985
Հարաբերակցություն (%)	32.34	91.11

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և արժեթղթերի գների տատանման:

Շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթային ռիսկ

Բանկը արտարժույթային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժույթային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժույթային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժույթային ռիսկը:

31.12.2008.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	5,174,607	5,344,033	77,943	10,596,583
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	128,447	803,963	15,779	948,189
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	10,151,451	2,012,913		12,164,364
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	4,588,149	-	-	4,588,149
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	1,405,334	15,762	857	1,421,953
Ընդամենը՝ ակտիվներ	21,447,988	8,176,671	94,579	29,719,238
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,912,672	382,101	-	2,294,773
Պարտավորություններ				-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,884,893	2,258,847	910	5,144,650
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10,114,266	6,246,530	1,420	16,362,216
Այլ պարտավորություններ	660,072	3,202	-	663,274
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	13,659,231	8,508,579	2,330	22,170,140
Զուտ դիրք	7,788,757	(331,908)	92,249	7,549,098

31.12.2007.

Հողվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	3,593,097	813,315	85,771	4,492,183
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,256,354	550,962	27,925	2,835,241
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ	8,881,293	753,663	-	9,634,956
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	6,845,945	-	-	6,845,945
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	950,069	81,373	4,607	1,036,049
Ընդամենը՝ ակտիվներ	22,526,758	2,199,313	118,303	24,844,374
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հողվածներ	2,318,588	201,286		2,519,874
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,110,873	986,478	-	2,097,351
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	16,096,087	1,296,419	27,895	17,420,401
Այլ պարտավորություններ	843,850	17,787	-	861,637
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	18,050,810	2,300,684	27,895	20,379,389
Զուտ դիրք	4,475,948	(101,371)	90,408	4,464,985

* «I խմբի արտարժույթ» կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵԿԸՌ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ:

** «II խմբի արտարժույթ» կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ:

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

Բանկը 31.12.2007թ. և 31.12.2008թ. դրությամբ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների չի ունեցել:

Արտարժութային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2008.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆյուչերսային գործիքների գծով				
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Ֆորվարդային գործիքների գծով				
- պարտավորություններ	-	61,346	-	61,346
- պահանջներ	62,316	-	-	62,316
Օպցիոնների գծով				
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով				
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Այլ ածանցյալ գործիքների գծով				
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Ըուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	62,316	(61,346)	-	970
Ըուտ բաց դիրք*	7,788,757	(331,908)	92,249	7,549,098

**«I խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ:

** «II խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ:

Տոկոսային ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2008թ. չորրորդ եռամսյակի տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ձեղքվածքը դրական է՝ 1 464 989 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 1 044 476 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել է: Միջին կուտակային ձեղքվածքը 2008թ-ի չորս եռամսյակներում նախորդ տարվա համեմատ աճել է 10 755 671 հազ. դրամով կամ 40.76%-ով:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 2008 թ-ի չորրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել են 2.2 տոկոսային կետով՝ կազմելով 108.2% նախորդ եռամսյակի 106.0%-ի դիմաց: Նշված հարաբերակցությունը 2008թ-ի չորս եռամսյակներում նախորդ տարվա համեմատ նվազել է 7.35տոկոսային կետով:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ձեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2007-2008թթ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ձեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.07	1,683,916	157.4
28.02.07	1,700,584	151.9
31.03.07	332,770	105.2
30.04.07	1,862,488	130.1
31.05.07	1,707,963	122.2
30.06.07	2,537,662	129.3
31.07.07	2,445,689	126.3
31.08.07	2,448,113	126.5
30.09.07	2,171,454	121.0
31.10.07	2,092,566	120.5
30.11.07	1,998,881	116.1
31.12.07	5,405,466	139.7
31.01.08	6,117,104	146.1
28.02.08	1,808,733	111.4
31.03.08	6,444,683	140.9
30.04.08	5,721,881	146.5
31.05.08	4,257,064	131.4
30.06.08	5,265,362	139.5
31.07.08	280,780	101.5
31.08.08	1,203,796	106.6
30.09.08	1,648,852	109.8
31.10.08	1,957,914	110.8
30.11.08	1,019,689	105.5
31.12.08	1,417,365	108.2

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ծամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման համար:

31.12.2008.

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	հյգմն	հաճիւթ -մտնում	հյգմն	հաճիւթ -մտնում	հյգմն	հաճիւթ -մտնում	հյգմն	հաճիւթ -մտնում	հյգմն	հաճիւթ -մտնում	հյգմն	հաճիւթ -մտնում
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	-	840,095	46,849	-	55,219	-	16,332	-	8,611	-	-	-
-վարկեր	-	165,634	46,849	-	55,219	-	16,332	-	8,611	-	-	-
-այլ	-	674,461	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում՝	259,079	16,289	1,005,910	104,692	640,790	30,699	381,727	56,612	6,539,652	1,788,033	1,366,112	-
- վարկեր	259,079	16,289	1,005,910	104,692	640,790	30,699	381,727	56,612	6,539,652	1,788,033	1,366,112	-
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում՝	1,750,917	-	224,963	-	932,387	-	550,753	-	900,253	-	96,564	-
- երկարժամկետ պարտք. գործիքներ	1,750,917	-	224,963	-	932,387	-	550,753	-	900,253	-	96,564	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	3,707	2,162	-	-	-	-	-	-	81,133	-	-	-
Ընդամենը	2,013,703	858,546	1,277,722	104,692	1,628,396	30,699	948,812	56,612	7,529,649	1,788,033	1,462,676	-

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	1,622,408	258,806	199,700	-	54,000	-	70,500	-	927,460	1,829,740	-	--
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	927,460	1,829,740	-	--
- ավանդներ	10,000	-	199,700	-	54,000	-	70,500	-	-	-	-	--
- հետգնման պայամանագրեր	1,589,680	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
- այլ	22,728	258,806	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	3,571,097	4,421,238	876,438	408,896	569,231	425,576	651,482	771,104	14,382	151,495	-	--
- ավանդներ	3,571,097	4,421,238	876,438	408,896	569,231	425,576	651,482	771,104	14,382	151,495	-	--
- այլ	3,114,979	1,268,318	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	400,000	-	-	-	-	--
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	400,000	-	-	-	-	--
Ներգրված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
Ընդամենը	5,193,505	4,680,044	1,076,138	408,896	623,231	425,576	1,121,982	771,104	941,842	1,981,235	-	--
Զուտ դիրք	(3,179,802)	(3,821,498)	201,584	(304,204)	1,005,165	(394,877)	(173,170)	(714,492)	6,587,807	(193,202)	1,462,676	--

31.12.2007.

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	հյւրան	իւթիւքստում	հյւրան	իւթիւքստում	հյւրան	իւթիւքստում	հյւրան	իւթիւքստում	հյւրան	իւթիւքստում	հյւրան	իւթիւքստում
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	2,212,014	236,895	-	57,602	-	-	-	-	39,092	-	-	-
- ավանդներ	2,212,014	38,997	-	57,602	-	-	-	-	39,092	-	-	-
- այլ	-	197,898	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում՝	257,831	5,613	515,653	11,246	924,971	36,712	1,621,521	84,763	4,862,757	610,873	728,465	-
- վարկեր	257,831	5,613	515,653	11,246	924,971	36,712	1,621,521	84,763	4,862,757	610,873	728,465	-
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր, այդ թվում՝	777,435	-	2,597,004	-	211,598	-	297,688	-	2,075,745	-	816,998	-
- կարճաժամկետ պարտք գործիքներ	777,435	-	2,597,004	-	211,598	-	297,688	-	2,075,745	-	816,998	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	609	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	3,247,889	242,536	3,112,657	68,848	1,136,569	36,712	1,919,209	84,763	6,977,594	610,873	1,545,463	

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	551,765	176,633	30,000	-	39,000	304,220	109,500	-	376,078	269,950	-	-
- վարկեր	-	-	30,000	-	39,000	304,220	109,500	-	376,078	269,950	-	-
- այլ	551,765	176,633	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	6,492,443	855,977	2,444,732	104,777	945,144	101,808	251,105	257,550	50	-	-	-
- ավանդներ	1,243,409	6,660	2,444,732	104,777	945,144	101,808	251,105	257,550	50	-	-	-
- այլ	5,249,034	849,317	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	250,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	16,915	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	7,044,208	1,032,610	2,724,732	104,777	984,144	422,943	360,605	257,550	376,128	269,950	-	-
Զուտ դիրք	(3,796,319)	(790,074)	387,925	(35,929)	152,425	(386,231)	1,558,604	(172,787)	6,601,466	340,923	1,545,463	-

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	31.12.2008.		31.12.2007.	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	15.98	7	6.48	1.44
- միջբանկային վարկեր	-	-	-	-
- միջբանկային ռեպո	-	-	-	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15.99	15.1	13.52	13.35
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8.26		7.96	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Պարտավորություններ	7.59	8.96		
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.99	8.73	8.71	6.92
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	7.81	9
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	8	-

Մոդելների նկարագիրը

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

ՎաՌ մեթոդով Բանկում գնահատվում են ինչպես առանձին արտարժույթների, այնպես էլ արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ամբողջ պորտֆելի համար հնարավոր կորուստների հավանականությունը: Հնարավոր կորուստների հաշվարկը բանկին հնարավորություն է տալիս գնահատել արտարժույթային ռիսկին իր ենթարկվածությունը, կառավարել արտարժույթային ռիսկերը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է «Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ձեղքվածքի մոդելը» (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է «ձեղքվածքի հարաբերակցություն» (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ձեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝

1. Արժույթային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:
2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժույթային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.
2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ.

3. Քննարկում և խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1 Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա:

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիլինգ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

-<< կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

-Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

-<< պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

-ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

-միջոցների ներգրավումը

-տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

-տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

-նախկինում անհուսալի ձանաչված և Բանկի հաշվեկշիռի դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և

հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նուստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկղի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

31.12.2008.

Հողվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ճյախանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	10,332,676	-	-	-	-	-	263,907	10,596,583
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպ.-րի նկատմամբ	-	-	612,751	214,149	55,219	16,332	8,611	-	41,127	948,189
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	1,288	-	1,464,673	666,738	435,461	8,243,756	1,352,448	-	12,164,364
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	1,997,526	934,387	550,753	1,085,802	-	19,681	4,588,149
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	405,784	934,387	550,753	1,085,802	-	19,681	2,996,407
- մինչև մարման ժամկետը պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	1,591,742	-	-	-	-	-	1,591,742
Այլ պահանջներ	-	-	9,268	58,347	44,738	6,363	14,874	-	1,288,363	1,421,953
Պայմանագրային պահանջներ**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	1,288	10,954,695	3,734,695	1,701,082	1,008,909	9,353,043	1,352,448	1,613,078	29,719,238
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	-	-	5,939,767	336,787	30,085	56,046	1,770,044	-	40,627	8,173,356
II խմբի արտարժույթով	-	-	93,722	484	-	-	-	-	-	94,206
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	1,279	-	3,559,553	1,646,344	994,823	9,335,819	1,352,448	60,808	16,951,074
Անտոկոս	-	-	10,954,695	58,347	44,738	6,363	14,874	-	1,552,270	12,631,287

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			-	424,602	1,819,108	87,690	85,734	2,727,516	-	-	5,144,650
Պարտավորություններ հաճախ. - րի նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	12,023,462	1,711,591	960,188	1,506,458	160,441	-	-	16,362,140	
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	12,023,462	-	-	-	-	-	-	12,023,462	
- ժամկետային ավանդներ	-	-	-	1,711,591	960,188	1,506,458	160,441	-	-	4,338,678	
- այլ	-	-	76	-	-	-	-	-	-	76	
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	-	-	-	400,789	-	-	400,789	
Այլ պարտավորություններ	-	-	63,794	55,691	143,000	-	-	-	-	262,485	
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	1,354,595	870,989	3,160	54,461	11,568	-	-	2,294,773	
Պայմանագրային պարտավորություններ***											
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	12,511,934	3,586,390	1,190,878	1,592,192	3,288,746	-	-	22,170,140	
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I խմբի արտարժույթով	-	-	4,783,669	513,760	453,373	773,738	1,981,289	-	-	8,505,829	
II խմբի արտարժույթով	-	-	2,329	-	-	-	-	-	-	2,329	
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	3,560,214	1,897,349	25,363	95,000	2,344,637	-	-	7,922,563	
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	274,523	1,142,570	-	-	-	-	1,417,093	
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	7,407,069	496,403	20,331	1,592,032	3,282,172	-	-	12,798,007	
Անտոկոս	-	-	5,104,865	2,771,364	-	-	-	-	-	7,876,229	
Ջուտ իրացվելիության ձեռքվածք	-	-	(1,557,239)	148,305	510,204	(583,283)	6,064,297	1,352,448	1,613,078	7,549,098	
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	-	-	1,156,098	(176,973)	(423,288)	(717,692)	(211,245)	-	40,627	(332,473)	
II խմբի արտարժույթով	-	-	91,393	484	-	-	-	-	-	91,877	
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	(274,523)	(1,142,570)	-	-	-	-	(1,417,093)	
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	-	1,279	-	3,063,150	1,626,013	(597,209)	6,053,647	1,352,448	60,808	4,153,067	
Կուտակային իրացվելիության ձեռքվածք	-	-	5,849,830	(2,713,017)	44,738	6,363	14,874	-	1,552,270	4,755,058	

31.12.2007.

Հողվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Ամօժանվելու	Ընդամենը	
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	4,378,146	-	-	-	-	-	-	114,037	4,492,183
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	482,517	2,276,854	2,001	14,000	21,093	-	-	38,997	2,835,462
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	2,026,410	1,004,976	1,985,650	3,097,011	1,612,598	-	-	9,726,645
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	3,381,975	212,983	297,688	2,114,724	818,894	-	19,681	6,845,945
- մինչև մարման ժամկետը պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահանջներ	-	-	119,882	342,010	18,044	1,080	-	-	-	562,609	1,043,625
Պայմանագրային պահանջներ**	-	-	-	54	65	23,288	352,121	133,240	-	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	4,980,545	8,027,303	1,238,069	2,321,706	5,584,949	2,564,732	735,324	24,943,860	
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	-	-	1,349,207	154,958	48,809	218,559	405,919	-	-	22,082	2,199,534
II խմբի արտարժույթով	-	-	118,303	-	-	-	-	-	-	-	118,303
Այդ թվում՝											
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	-	4,299,548	1,051,457	2,114,244	5,196,909	2,429,596	-	-	15,091,754
Անտոկոս	-	-	4,982,441	3,654,408	170,900	184,095	3,662	-	-	735,324	9,730,830

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	176,599	784,975	34,499	345,282	109,968	269,950	376,078	-	2,097,351
Պարտավորություններ հաճախ. - րի նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	11,609,753	4,265,667	1,050,356	511,579	50	-	-	17,437,405
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	11,596,545	-	-	-	-	-	-	11,596,545
- ժամկետային ավանդներ	-	-	13,208	4,265,667	1,050,356	511,579	50	-	-	5,840,860
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	-	252,739	-	-	-	-	252,739
Այլ պարտավորություններ	-	-	584,580	13,370	-	-	-	-	-	597,950
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	1,769,399	362,780	373,865	8,180	5,650	-	-	2,519,874
Պայմանագրային պարտավորություններ***	-	-	-	2,693	5,867	505	-	-	-	9,065
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		176,599	12,979,308	4,313,536	1,648,377	621,547	270,000	376,078	-	20,385,445
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	-	176,599	1,359,155	96,899	409,734	258,297	-	-	-	2,300,684
II խմբի արտարժույթով	-	-	27,895	-	-	-	-	-	-	27,895
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	2,839,454	2,459,735	625,742	-	-	-	-	5,924,931
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	176,599	5,393,508	4,204,571	-	618,155	270,000	376,078	-	11,038,911
Անտոկոս	-	-	7,585,800	13,370	1,640,172	-	-	-	-	9,239,342
Զուտ իրացվելիության ձեռքվածք	-	(176,599)	(7,998,763)	3,713,767	(410,308)	1,700,159	5,314,949	2,188,654	735,324	4,558,415
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	-	(176,599)	(9,948)	58,059	(360,925)	(39,738)	405,919	-	22,082	(101,150)
II խմբի արտարժույթով	-	-	90,408	-	-	-	-	-	-	90,408
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	-	(176,599)	(5,393,508)	94,977	1,051,457	1,496,089	4,926,909	2,053,518	-	4,052,843
Կուտակային իրացվելիության ձեռքվածք	-	-	(2,603,359)	3,641,038	(1,469,272)	184,095	3,662	-	735,324	491,488

Ծանոթագրություն 33. Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն (Չստուգված)

31.12.2008թ.-ին Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժողությամբ, թվով 1 072 401 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդամուր ծավալը կազմում է 5 362 005 հազ. ՀՀ դրամ:

31.12.2007թ.-ին Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000.00 ՀՀ դրամ անվանական արժողությամբ, թվով 728 000 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդամուր ծավալը կազմում է 3 640 000 հազ. ՀՀ դրամ:

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2008թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	4,076,359	16,634,725	24.51	12
Փետրվար	4,592,480	17,989,313	25.53	12
Մարտ	4,599,576	18,964,363	24.25	12
Ապրիլ	4,887,660	19,532,336	25.02	12
Մայիս	4,958,006	20,354,243	24.36	12
Հունիս	5,116,611	20,193,224	25.34	12
Հուլիս	5,173,906	21,117,874	24.50	12
Օգոստոս	5,228,021	22,385,185	23.35	12
Սեպտեմբեր	5,290,621	21,106,404	25.07	12
Հոկտեմբեր	5,320,920	20,818,990	25.56	12
Նոյեմբեր	5,345,682	20,525,800	26.04	12
Դեկտեմբեր	5,505,955	20,045,022	27.47	12

2007թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	3,800,234	3,690,916	103.0	12
Փետրվար	3,821,397	3,837,558	99.6	12
Մարտ	3,845,243	4,239,963	90.7	12
Ապրիլ	3,950,200	5,868,895	67.3	12
Մայիս	4,161,878	6,441,938	64.6	12
Հունիս	4,158,159	6,611,772	62.9	12
Հուլիս	4,199,006	7,190,281	58.4	12
Օգոստոս	4,409,168	7,464,586	59.1	12
Սեպտեմբեր	4,455,321	7,739,128	57.6	12
Հոկտեմբեր	4,459,527	8,625,327	51.7	12
Նոյեմբեր	4,507,205	9,011,041	50.0	12
Դեկտեմբեր	4,521,088	10,921,336	41.4	12

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.12.2008.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	15,076,506	1,035,092	-	-
10%	-	-	-	-
20%	1,110,268	-	-	222,054
50%	1,284,865	20,862	-	652,864
75%	2,072,061	75,280	-	1,610,506
100%	10,312,593	1,163,538	-	11,476,131
150%	19	-	-	29
Ընդամենը	24,765,814	1,299,729	-	13,614,307

31.12.2007.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	7,798,343	41,007	-	-
10%	4,954,769	-	-	495,477
20%	1,499,339	-	-	299,868
50%	276,007	1,444,716	-	860,362
75%	-	-	-	-
100%	8,717,686	547,945	-	9,265,630
150%	-	-	-	-
Ընդամենը	23,246,144	2,033,667	-	10,921,337

Ծանոթագրություն 34 .Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ձանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ձանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ձանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ գեղջված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

31.12.2008թ. և 31.12.2007թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

31.12.2008թ. և 31.12.2007թ. այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»

2008թ.-ին և 2007թ.-ին Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է «շարունակվող մասնակցություն»:

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

31.12.2008թ.-ի դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

31.12.2007թ.-ի դրությամբ Բանկի գրավադրված ակտիվները կազմել են 548,000 հազ. ՀՀ դրամ, որն իրենից ներկայացնում է «Մելլաթ բանկ» ՓԲԸ-ից ներգրավված 304 200 հազ. դրամ (1 000 հազ. ԱՄՆ դոլար) գումարի վարկի դիմաց գրավադրված պետական գանձապետական պարտատոմսերի արժեքը:

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

31.12.2008թ և 31.12.2007թ դրությամբ Բանկը չունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.12.2008.	31.12.2007.
Արժեթղթեր	195,219	-
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	823,639	281,922
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	31,186,771	28,166,354
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	1,828,650	1,093,313
Դրամական միջոցներ	124,363	1,153,694
Այլ գրավ	445,303	18,700
Երաշխավորություններ	3,644,119	1,133,189
Ընդամենը	38,248,064	31,847,172

Ծանոթագրություն 39. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Բանկը 2008թ.-ի և 2007թ.-ի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

Գործադիր տնօրեն՝

Ա.Օսիայան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ՝

Գ.Մարգարյան